

PREMIILE PENTRU PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL 2004

PREMIUL *IN MEMORIAM* ALEXANDRU CISMIGIU

LUCRĂRILE DE CONSOLIDARE A PALATULUI TELEFOANELOR DIN BUCUREȘTI

Unul dintre cele mai importante imobile construite în România între cele două războaie mondiale, multă vreme contestat din cauza arhitecturii moderne și înălțimii sale, Palatul Telefoanelor a pus probleme deosebite atât proiectanților, cât și executanților lucrărilor de consolidare-restaurare.

Conceptul original de consolidare promovat de prof. Alexandru Cismigiu și proiectat de experți ai S.C. Proiect București S.A., a fost aplicat pentru prima oară în România, la o construcție monument istoric, prin aplicarea unui element de consolidare inovator: consolidarea prin diafragme din beton armat cu armatura mai ales rigidă, dar și flexibilă - verticală și „în cruce”.

Neîntrerupându-se funcționarea clădirii pe tot timpul lucrărilor, s-a intervenit gradat atât la exterior, cât și la interior, refăcându-se placajul exterior din piatră, pavimentele, lambriurile, decorația interioară.

PREMIUL SPECIAL

PROGRAMUL „SCOATEREA DIN PERICOL A MONUMENTELOR ISTORICE”

Începând din anul 2003, Inspekția de Stat în Construcții a inițiat un program pentru identificarea obiectivelor aflate în situație de risc și a finanțat cu fonduri importante programul, definit ca prioritar, „Scoaterea din pericol a Monumentelor Istorice”.

Pe baza unor protocoale perfectate anual între Inspekția de Stat în Construcții și Ministerul Culturii și Cultelor, au fost finanțate cu fonduri suplimentare lucrări de consolidare a 24 monumente istorice din Programul Național de Restaurare.

În anul 2005, atât numărul șanti-erelor, cât și valoarea fondurilor alocate au crescut considerabil, demonstrând implicarea responsabilă a ISC în acțiuni concrete pentru scoaterea din pericol a monumentelor istorice.

PREMIUL *VASILE DRAGUT*

CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA PICTURII MURALE INTERIOARE DE LA BISERICA MĂNĂȘTIRII SURPATELE, JUDEȚUL VĂLCEA

Realizat în anul 1706, ctitorie a doamnei Marica, soția lui Constantin Brâncoveanu, valorosul ansamblul mural de la biserica mănăstirii Surpatele constituie un rapel important în evaluarea activității școlii de zugrăvi de la Hurezi.

Lucrarea de restaurare a fost finanțată de Episcopia Râmnicului și a fost executată și finalizată în 2004 de firma RESTAURO ART GRUP, restauratori Simona Cătălina Pătrașcu și Anca Corina Nicolaescu, având drept coordonator pe restauratorul Silviu Petrescu, lector la Catedra de Restaurare – Conservare a Universității Naționale de Artă București.

Intervențiile, care au implicat un grad de dificultate puțin obișnuit pentru ansamblurile brâncovenești, marcate de adecvarea exemplară a soluțiilor tehnice la situația monumentului și de excepționala calitate a reintegrării cromatice, au redat

unitatea ansamblului de pictură murală. Un monument de excepție și o restaurare pe măsură constituie împreună suportul premierii acestei lucrări exemplare.

PREMIUL GRIGORE IONESCU

CENTRUL DE STUDII DE ARHITECTURA VERNACULARĂ DEALU FRUMOS

Biserica fortificată de la Dealu Frumos, com. Merghindeal, județul Sibiu, a fost încredințată în 2003, printr-un contract de comodat, Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București și reprezintă prima implicare a unei universități în gestionarea pe termen lung a unui monument istoric.

Obiectivul Universității este de a realiza o serie de programe integrate care să servească pregătirii profesionale continue a studenților, concomitent cu refuncționalizarea și restaurarea progresivă a valorosului ansamblu și a sprijinirii dezvoltării durabile a localității. Se urmărește, de asemenea, promovarea internațională a patrimoniului românesc, precum și sublinierea în mod public a interesului pe care patrimoniul construit trebuie să îl suscite în viața comunității.

Campania 2004 a implicat elaborarea documentațiilor de specialitate - cu prima folosire a unei tehnici de scanare pentru obținerea unui model computerizat 3D - executarea unor prime lucrări urgente de conservare și restaurare cu implicarea activă a studenților de la secțiile de conservarea patrimoniului și dezvoltarea unor prestigioase cooperări interdisciplinare și internaționale

PREMIUL NICOLAE GHICA- BUDESTI și MARELE TROFEU

BUSINESS CENTRE MILLENIUM - RESTAURAREA A TREI MONUMENTE ISTORICE ȘI REABILITAREA PIEȚEI LIBERTĂȚII DIN CENTRUL ISTORIC AL MUNICIPIULUI BAIA MARE

Trecând prin toate fazele specifice unui proiect cu finanțare din fonduri de la Uniunea Europeană, amplul proiect de restaurare ajunge în faza de maturitate la sfârșitul anului 2002. Lucrarea - finanțată din programul PHARE 2001 SIF, este cea mai amplă finanțare pentru reabilitarea unui ansamblu de clădiri laice din România ultimelor decenii. Complexitatea lucrării, de la faza de cercetare și până la cea de execuție, multitudinea problemelor apărute și diversitatea valorilor înglobate, au antrenat o vastă echipă interdisciplinară, între care: S.C. Noua Opțiune S.R.L. Baia Mare - proiectant de arhitectură și urbanism, S.C. Utilitas S.R.L. Cluj Napoca - proiectant general și de rezistență, SC Damasus SRL Brașov - cercetare arheologică.

Sunt de subliniat calitatea deosebită a proiectului și a lucrărilor de restaurare executate în termen record și, în mod deosebit, maturitatea proprietarului - Primăria Municipiului Baia Mare - care a înțeles importanța restaurării și punerii în valoare a centrului istoric și și-a asumat cu entuziasm și competența promovarea proiectului.

PREMIUL RADU POPA

LUCRĂRILE DE RESTAURARE DE LA BISERICA SFÂNTUL GHEORGHE DIN LUPȘA, JUDEȚUL ALBA

Biserica *Sfântul Gheorghe* din comuna Lupșa, județul Alba, monument istoric de categoria A, ctitorie a cnejilor din familia Căndea, a fost

ridicată, conform ultimelor cercetări, între anii 1366-1377, fiind considerată cea mai veche biserică de piatră din Țara Moșilor. Monumentul, aflat într-o stare avansată de degradare, a pus probleme majore de ordin tehnic.

La cercetarea sa au contribuit: conf. Nicolae Sava, și prof. dr. Lucreția Ghergarii pentru pictură, cercetător Goronea Toma pentru expertiza materialelor de construcții, dr. arhg. Dana. Marcu pentru cercetările arheologice, biolog Livia Bucșa și geolog ing. Nistor Pompei. Proiectul de consolidare și restaurare a fost elaborat de către S. C. Studio Stil SRL Alba Iulia (restaurare și sistematizare) în colaborare cu S. C. Utilitas SRL Cluj (consolidare structură).

Lucrările, de o complexitate deosebită, cu performanțe tehnice apreciabile, au fost executate de firma S. C. CASTRUM TIM SRL din Timișoara – director Vasile Gherman.

**PREMIUL
ADRIAN RADULESCU**

**CERCETĂRILE ARHEOLOGICE DE
LA CETATEA IBIDA, SLAVA RUSĂ,
JUDEȚUL TULCEA**

Cetatea de pe Valea Slavei a fost identificată de Vasile Pârvan cu Polis Ibida. Cu o suprafața intramurală de aproape 24 ha, o centură de fortificații desfășurată pe o lungime de 2000 m, este singura cetate al cărei spațiu fortificat este străbătut de un curs de apă și prezintă lucrări speciale de îndiguire, canalizare, poduri. Nucleul în jurul căruia se dezvoltă programul de cercetare este cetatea romană Ibida. Situl este deosebit de complex, cu vestigii importante cuprinse între epoca paleolitică și până în epoca medievală timpurie.

Cercetările interdisciplinare, începute în anul 2001, de către un colectiv de la Institutul de Cercetări Ecomuzeale – ICEM Tulcea, căruia i s-au alăturat specialiști de la Iași (Universitatea „Al. I. Cuza”,

Facultatea de Istorie, și Facultatea de Biologie, Institutul de Arheologie Iași) și București (Institutul de Arheologie „V. Pârvan”, Institutul de Antropologie, Universitatea București, Facultatea de Geologie și Geofizica), au reușit să pună în evidență câteva dintre structurile esențiale ale fortificației romano-bizantine. Cel mai spectaculos monument descoperit este ansamblul Porții de vest, care prezintă un aparat de apărare și acces în cetate a cărui structura planimetrică și spațială este o noutate pentru arhitectura romană a cetăților de pe teritoriul Dobrogei.

**PREMIUL
CONSTATIN ȘI HADRIAN
DAICOVICIU**

**CERCETĂRILE ARHEOLOGICE ALE
SITULUI NEOLITIC DE LA UIVAR,
JUDEȚUL TIMIȘ**

Proiectul de cercetare arheologică multidisciplinară a sitului neolitic de la Uivar, județul Timiș, datat, cu ajutorul carbonului radioactiv, între 4900 și 4700 a .Chr., a fost demarat în anul 1998 de către Muzeul Banatului din Timișoara și Universitatea Bayerische Julius-Maximilians din Wurzburg, Germania.

Cercetările au fost precedate de o etapă de intense și complete studii interdisciplinare: aerofotogrametice, arheomagnetice și de rezistivitate a solului. Cercetările complexe, de un înalt profesionalism, au permis identificarea sistemului de fortificație compus din șase șanțuri de apărare concentrice, descoperirea unor locuințe de suprafață, dintre care unele cu etaj și a sanctuarului comunității.

Proiectul se bucură în mediile academice internaționale de un larg ecou, reprezentând totodată cea mai importantă finanțare externă a unui proiect de cercetare arheologică din România.

**PREMIUL
EMIL CONDURACHI**

**EXPOZIȚIA „ȘAPTE MII DE ANI DE
TEZAURE DE AUR ÎN ROMÂNIA /
GULDSKATTER RUMÄNIEN UNDER
7000 ÅR”**

Expoziția a fost organizată de Muzeul Național de Istorie a României, în colaborare cu Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei din Cluj, Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva și Complexul Muzeal Neamț din Piatra Neamț.

Prezentând cele mai valoroase și semnificative obiecte de artă din preistorie până în mileniul I p. Chr., expoziția, împreună cu catalogul ei, semnat de cei mai buni specialiști români în domeniu și editat în condiții grafice deosebite, a reprezentat, în anul 2004, una dintre cele mai importante manifestări culturale și științifice românești peste hotare.

Expoziția constituie o bună carte de vizită pentru publicul suedez, atât din punct de vedere al cunoașterii unor aspecte ale preistoriei și istoriei vechi din România, cât și din punct de vedere al muzeografiei românești contemporane, contribuind esențial la încurajarea relațiilor și schimburilor culturale directe dintre MNIR și prestigiosul partener suedez - Medelhavsmuseet din Stockholm.

**PREMIUL PENTRU
CONȚINUT CULTURAL
MULTIMEDIA
acordat de Ministerul Culturii și
Cultelor împreună cu Asociația
Româna de Multimedia**

**MUZEUL DE ETNOGRAFIE
BRAȘOV**

**Proiectul Profesorul Dimitrie
Gusti în memoria Drăgușului**

Recuperarea memoriei unui sat, a amintirilor și reflectărilor legate de evenimente semnificative pentru o

comunitate rurală, cum a fost campania de cercetări multidisciplinare efectuată de monografiști în satul Drăguș în 1929 și reluată în 1932 și 1937, este ideea CD-ROM-ului *Profesorul Dimitrie Gusti în memoria Drăgușului*.

Este un prilej de a aduce în prim plan comentarea discursului afectiv, diferit de cel științific elaborat, prin faptul că poate sugera ipostaze ale unei mentalități speciale care se regăsește până astăzi în sat, o mentalitate și o memorie afectiva modelată, datorită acestor intelectuali pasionați și aplicați pentru profesia lor, care au fost percepuți ca fiind solidari cu țăranii din Drăguș, cu ritmul lor de viață tradițională.

PREMIUL GRIGORE ANTIPA

**MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE
NATURALĂ „GRIGORE ANTIPA”
Întâlnirea de Duminică
- proiect interactiv și
interdisciplinar de educație și
divertisment pentru copii și
părinți**

Temele au avut ca scop stimularea și suscitarea interesului pentru sursele de informare care completează cunoștințele transmise în cadrul întâlnirilor de duminică (literatura pentru copii, reviste de specialitate, observații directe în teren, filme documentare etc.) Lucrările depuse au fost organizate pe secțiuni într-o expoziție deschisă publicului bucureștean.

Ediția 2004 a programului s-a încheiat prin acordarea de premii lucrărilor prezente în expoziție, premiul de popularitate fiind acordat pe baza voturilor vizitatorilor. Toți participanții la program au fost recompensați pentru participare, printr-o petrecere-carnaval. Tot atunci au fost distribuite materiale cu privire la tematica întâlnirilor pe anul 2005.

**PREMIUL
GHEORGHE FOCȘA**

**Muzeul Național al Satului
„Dimitrie Gusti”
Proiectul *Organizarea
științifică a depozitelor de
patrimoniu (colecții scoarțe, port
– haine groase și textile)***

Dintre cele 51.425 obiecte etnografice aflate în patrimoniul tezauryizat de Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, 41.000 de obiecte sunt păstrate în depozite. Ele sunt folosite în expoziții temporare tematice organizate la sediul muzeului sau în alte locații din țară sau străinătate, în cercetări științifice, drept materiale documentare de referință asupra domeniului din care fac parte.

În anii 2002-2003 s-a confecționat mobilierul de depozitare și s-a organizat, parțial, colecția Scoarțe. În anul 2004 s-a finalizat organizarea colecției de Scoarțe, s-a proiectat și confecționat mobilierul pentru colecțiile de Port - haine groase și Textile. Activitatea de organizare a colecțiilor în noile spații a fost coordonată de doamna Dr. Georgeta Stoica, directorul general al Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”, acțiunea propriu-zisă, fiind realizată de secțiile Tezaurizare patrimoniu mobil și Evidența centralizată a patrimoniului.

**PREMIUL
ALEXANDRU TZIGARA-
SĂMURCAS**

**IOANA RODICA DINULESCU –
expert restaurator textile în
cadrul Muzeul Național
Brukenthal din Sibiu
Proiectul *Covoare anatoliene
din Transilvania
(secolele XVI – XVII)***

În perioada 2000-2004 s-a desfășurat programul de studiere, fișare, fotografiere și conservare a patrimoniului de covoare anatoliene datate sec XVI-XVIII, răspândit cu

prioritate în spațiul transilvan, în biserici evanghelice și muzee, în vederea editării la Roma a volumului „Covoare Otomane în Transilvania”.

Expus permanent, prin atârnare pe verticală în bisericile evanghelice din Transilvania, acest patrimoniu avea nevoie urgentă de intervenții de conservare. În ultimii șapte ani, colecțiile nu au fost supravegheate de specialiști iar microclimatul și condițiile de expunere a covoarelor erau improprie. Proiectul a debutat într-un moment cheie pentru salvarea unor covoare invadate de molii și depuneri masive de praf și murdărie aderentă.

Proiectul s-a desfășurat cu concursul Consistoriului Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România, Ministerul Culturii și Cultelor, specialiști din Muzeul Brukenthal, urmând a fi finalizat printr-o expoziție organizată la Roma.

**PREMIUL
TANCRED BANATEANU**

**Muzeul Național al Satului
„Dimitrie Gusti”
și Muzeul de Artă Populară
din Constanța
Proiectul *Români Balcanici.
Aromânii. Meglenoromânii***

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” a deschis în anul 2004 un ciclu de manifestări dedicate *complexității demografice a populației din Dobrogea* prin expoziția „Români balcanici. Aromânii, Meglenoromânii”. Expoziția a avut ca scop evidențierea modului de structurare a așezărilor, prin ocupațiile și meșteșugurile practicate, prin particularitățile gospodăriei, prin ingeniozitatea soluțiilor de amenajare a spațiului de locuit, prin diversitatea tipologică a pieselor de vestimentație și a țesăturilor de interior, ca și prin spectaculozitatea obiceiurilor.

Expoziția a fost însoțită de un catalog complex însumând studii de specialitate și 380 de fise ale pieselor cuprinse în expunere.

PREMIUL HORIA BERNEA

MUZEUL DE ETNOGRAFIE

BRAȘOV

Proiectul *Civilizația pâinii.*

Practici și ritualuri agrare din sudul Transilvaniei

Expoziția *Civilizația pâinii. Practici și ritualuri agrare din sudul Transilvaniei*, organizată sub egida Asociației *L'Europe, civilisation du pain*, și-a propus să evoce rolul determinant al culturii grâului în structurarea vieții rurale prin succesiunea lucrărilor agricole și importanța pâinii ca aliment de baza, dar și ca purtătoare a unor semnificații spirituale din această zonă a României.

Expoziția a fost gândită și printr-o extindere a informației specifice, aceasta realizându-se sub forma unei mape care preia afișul și invitația ca imagini, prezentând totodată 61 de fotografii document însoțite de texte concepute după practicile și ritualurile agrare specifice sudului Transilvaniei.

Manifestarea a fost adusă la cunoștință muzeelor mari din Europa (Berlin, Viena, Paris, Torino) prin transmiterea invitației la vernisaj, în limbi de circulație internațională.

PREMIUL MIHAI BACESCU

MUZEUL ȚĂRANULUI ROMÂN,

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE

NATURALA „GRIGORE ANTIPA”,

MUZEUL NAȚIONAL GEOLOGIC

Proiectul „*Ținuturile României – Țara Hațegului*”

Eveniment de importanță națională, original prin maniera de abordare a problematicii și de asociere inedită a celor trei muzee de la Sosea (Muzeul Țăranului Român, Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” și Muzeul Național Geologic), a fost dedicat Țării Hațegului, cunoașterii modului tradițional de viață al hațeganilor, prin ilustrarea uneia dintre cele mai vechi ocupații: păstoritul, prezentând în același timp publicului și altă

ipostază a acestei „țări”: lumea mamiferelor și a pasărilor, a insectelor și a plantelor, dublată de povestea dinozaurilor pitici, unici în lume, său a legendarelor cuiburi cu ouă de dinozauri de la Tustea.

PREMIUL

DIMITRIE LEONIDA

COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL

„MOLDOVA“

Proiectul *Tonomatul cu amintiri*

Tonomatul cu amintiri s-a conturat a fi o expoziție itinerantă de colecție, care a pus în valoare atât aparatele de muzică mecanică, cât și suportii de stocare a sunetului, conservați în cadrul patrimoniului Muzeului Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu” din Iași. Printr-o serie de obiecte decorative s-a încercat reconstituirea ambiantei epocii din primele decenii ale secolului XX, când aceste aparate au apărut și au încărcat de emoție generații de oameni. Expoziția s-a dorit a fi un spațiu de comunicare și de (re)descoperire a modalităților de divertisment prin intermediul unor obiecte tehnice reprezentative pentru perioada în care au fost construite și admirate.

PREMIUL DOINA DARVAS

COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL

„ASTRA” DIN SIBIU

Proiectul *Salvarea de la distrugere a bisericii din lemn Pogorârea Sfântului Duh, (1672), din sătul Dretea, com. Mănăstireni, județul Cluj, prin restaurarea și valorificarea cultural-muzeală în cadrul Muzeului Astra din Sibiu*

Între muzeele și instituțiile specializate din România, în cadrul strategiei de salvare și punere sub protecție a valorilor patrimoniului cultural tradițional, Complexul Național Muzeal „ASTRA”, a dezvoltat unul dintre cele mai consistente și

importante programe dedicate arhitecturii vernaculare.

Proiectul „Salvarea de la distrugere a bisericii din lemn Pogorârea Sfântului Duh, (1672), din satul Drețea, com. Mănăstireni, județul Cluj, prin restaurarea și valorificarea cultural muzeală în cadrul Muzeului „ASTRA” din Sibiu, alături de transferul și reconstrucția celor trei troițe, se încadrează acestui amplu program.

Martori muți ai universului religios, parte dominantă în cadrul „concepției despre viață” a țaranului român, biserica din lemn din Drețea, județul Cluj și troițele din Nereju, județul Vrancea, Baldovinești, județul Olt și Bezdead, județul Dâmbovița se alătură monumentelor religioase existente, ridicate în muzeu începând cu anul 1990.

PREMIUL IOSIF KORODY

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ, CULTE ȘI PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL BOTOȘANI
Proiectul Casă memorială Sfântul Ioan Iacob Hozevitul din Crăinicieni, com. Păltiniș, județul Botoșani

Pentru civilizația și cultura românească, credința a fost și este unul din reperele de identitate și stabilitate. În cadrul așezării sătești, biserica și școala au însemnat nucleul spiritual al comunității.

Anul 1992 a marcat momentul canonizării de către Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a Cuviosului Ioan Iacob, născut în satul Crăinicieni, județul Botoșani, la 23 iulie 1913 și care a purtat de la botez până în 1936 numele profetului Ilie.

Cu această motivație s-a purces în cursul anului 2004 la reconstituirea și reconstrucția casei de la Crăinicieni a bunicii, unde viitorul Ieroschimonah Ioan Iacob a început să fie călăuzit în viață de cuvintele divine.

Concomitent cu ridicarea casei s-a pornit și la elaborarea tematicii de amenajare a interiorului în așa fel încât să marcheze și documentar evoluția copilului Ilie către calități monahale pământene, dar și către calitatea unică de sfânt, pomenit în veci cu numele Ioan.

MUZEUL NAȚIONAL COTROCENI
Proiectul Revalorificarea operelor de artă prin restaurări – Restaurarea unui tablou de secol XVI – școala italiană

Atins de boli, de efectele vârstei, de accidente și calamități, cât și de o serie de procese evolutive de degradare lentă, pornite dintr-o terapie greșită ca rezultate ale unor intervenții de restaurare neștiințifică, tabloul înregistrat în evidenta Muzeului Național Cotroceni cu titlul „TOAMNA” și-a pierdut grația și frumusețea originală.

Tratamentul, ca și fluxul tehnologic de restaurare, au inclus mijloacele terapeutice optime în vederea stabilirii unității potențiale și de funcționalitate, cât și o mai corectă denumire și paternitate a tabloului.

Titlul actual al tabloului „Alegoria aerului”, se justifică prin prezența pe cerul compoziției a zeiței Hera care personifica Aerul în mitologia greacă.

Prin îndepărtarea părților refăcute și false, imaginea nouă a câștigat o valoare de excepție, restaurarea scoțând în evidență o pictură ale cărei calități stilistice și artistice o înscriu în seria producțiilor de atelier ale lui Jacopo Bassano.

PREMIUL ALEXANDRU OPREA
MUZEUL LITERATURII ROMÂNE DIN IAȘI ȘI MUZEUL BRĂILEI
Proiectul Timpul Cuvintelor” – expoziție itinerantă

Expoziția itinerantă *Timpul cuvintelor* este rezultatul colaborării dintre Muzeul Literaturii Române din

Iași și Muzeul Brăilei. Sunt prezentate publicului ceasuri care au aparținut marilor personalități ale culturii române, sugerându-se relația dintre timpul creației (măsurat și ireversibil) și nemărginirea temporală a operei. Pornind de la ideea reconstituirii unor secvențe din atmosfera de lucru, a momentelor în care secunda de pe cadranul ceasului a devenit idee și a ieșit din curgerea timpului, expoziția prezintă și obiecte contextuale ceasurilor: pagini de manuscris, fotografii, obiecte de birou etc.

Publicul a putut vedea, așadar, piese din patrimoniul aparținând caseilor și muzeelor memoriale din Iași și din Brăila: Vasile Alecsandri, Vasile Pogor, Constantin și Iacob Negruzzi, Mihai Eminescu, Ion Creanga, Mihail Sadoveanu, Garabet Ibrăileanu, Panait Istrati, Perpessicius, Basil Munteanu, Haricleea Darclee, Ștefan Procopiu, Petru Poni etc.

PREMIUL ROMULUS VUIA

COMPLEXUL MUZEAL ARAD Proiectul *Obiceiuri și tradiții populare. Interferente culturale transfrontaliere*

Secția de Etnografie a Complexului Muzeal Arad în colaborare cu Muzeul Munkacsy Mihaly din Bekescsaba (Ungaria) a derulat în cursul anului 2004 un proiect cultural finanțat din fonduri Phare, intitulat *Obiceiuri și tradiții populare – interferente culturale transfrontaliere*. Întregul management al proiectului a fost asigurat de o echipa de muzeografi de la Complexul Muzeal Arad.

Activitățile specifice derulate au fost: cercetare de teren în localitățile Avram Iancu, Vidra, Măgulicea, Pecica, Peregu Mare, Turnu (județul Arad) și Micherechi, Elek, Totkomlos (județul Bekes – Ungaria) unde s-au realizat înregistrări audio-video, s-au făcut fotografii și fișe de teren; identificarea și achiziționarea din localitățile cercetate a unor piese etnografice cu valoare muzeală.

Valorificarea rezultatelor cercetării de teren s-a făcut prin organizarea unei expoziții itinerante de etnografie cuprinzând obiectele achiziționate în teren.

PREMIUL CORINA NICOLESCU

MUZEUL NAȚIONAL COTROCENI Proiectul *Manuscrise, Însemnări și Cărți Cantacuzine în Țările Române. Secolele XVI – XIX*

Expoziția „Manuscrise, Însemnări și Cărți Cantacuzine în Țările Române. Secolele XVI – XIX”, organizată de către Muzeul Național Cotroceni, a cuprins documente de cancelarie emise de voievodul Șerban Cantacuzino. Acestea au avut misiunea de a arăta și forța economică care în posesia unor „luminați” a produs o cultură care s-a ridicat la nivelul vârfului european al timpului. Ele au transmis aleasă limba românească cultă, aspecte ale problematicei economice, juridice etc.

Realizarea acestei expoziții s-a datorat colaborării cu Patriarhia Română, Arhiepiscopia Bucureștilor, Arhiepiscopia Târgoviștei, Episcopia Râmnicului, Episcopia Argeșului, Episcopia Buzăului, Biblioteca Academiei Române, Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Național de Istorie al României, Muzeul de Istorie și Arheologie Prahova.

PREMIUL RADU FLORESCU

MUZEUL NAȚIONAL PELEȘ Proiectul *de reorganizare muzeală a Muzeului Cinegetic Posada*

Muzeul Cinegetic Posada, unic în peisajul muzeistic național, s-a înființat în 1996 dar reia o tradiție mai veche, primul muzeu românesc de acest fel fiind inaugurat în anul 1931, în București, așezământul fiind distrus un deceniu mai târziu, într-un incendiu.

În spațiile de expunere sunt ilustrate principalele specii de vânat

din țara noastră, de la cele specifice zonelor de munte și deal, până la zonele de șes și Delta Dunării. Dincolo de diversitatea speciilor naturalizate, se remarcă valoroasele trofee convenționale, recoltate în peste 4 decenii de vânătoare sportivă. Trofee expuse au fost evaluate pe baza criteriilor internaționale, dovedind valoarea și importanța fondului cinegetic românesc.

**PREMIUL
IULIAN ANTONESCU
MUZEUL NAȚIONAL
DE ISTORIE A ROMÂNIEI
Proiectul 1989 – Sfârșitul
dictaturii**

Expoziția „1989 – Sfârșitul dictaturii” a fost organizată la inițiativa Muzeului Național de Istorie a României pentru a marca trecerea a 15 ani de la evenimentele din Decembrie 1989. Abordarea perioadei anilor 1980 a permis astfel evidențierea privațiunilor la care era supusă societatea românească, privațiunii de natură socio-culturală, economică și politică. Exacerbarea cultului personalității s-a suprapus acestor realități, potențând starea de anormalitate, acut resimțită de populația de toate vârstele. Valorificarea patrimoniului Muzeului Național de Istorie a României existent pentru această perioadă istorică a permis reintegrarea în circuitul expozițional a unor piese a căror semnificație stătea la un moment dat sub semnul întrebării.

Realizarea expozițională s-a datorat și colaborării Agenției Naționale de Presă ROMPRES, Consiliului Național pentru Studiul Arhivelor Securității Serviciului Român de Informații, Asociației „Memorialul Revoluției 16-22 Decembrie 1989 Timișoara” și Muzeului Banatului din Timișoara.

Expoziția „1989-Sfârșitul dictaturii” evoca momente tragice. Și totuși poate e un îndemn pentru o mai atentă apreciere a Libertății atât de greu dobândite.

**EPISCOPIA HUȘILOR
Proiectul Muzeul Eparhiei
Hușilor – un dar de seamă făcut
culturii românești în anul
comemorării a 500 de ani de la
trecerea la cele veșnice a Drept
Credinciosului Voievod Ștefan
cel Mare și Sfânt**

O binecuvântată împrejurare a făcut ca Sfânta Episcopie a Hușilor să primească o importantă donație din partea familiei de buni creștini a domnului Mihai Berea din București, având vechi tradiții de viață huseană prin generațiile înaintașilor săi.

Donația constă într-o spațioasă casă, datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea, cu deosebite valențe de arhitectură neoclasică, ajunsă, însă, în anii noștri într-o stare de gravă deteriorare, necesitând un grabnic proces de restaurare.

Inițierea restaurării ansamblului arhitectural s-a datorat Prea Sfințitului Episcop Ioachim, suma de circa 30 miliarde de lei, provenind în cea mai mare parte din fondurile Sfintei Episcopii, la care s-au adăugat și contribuția Ministerului Culturii și Cultelor și a familiei donatoare, reușind să redea orașului și țării un inestimabil giuvaer care încântă ochii și sufletul oricărui localnic său călător prin urbea așezată la poalele dealurilor dinspre Prut.

**PREMIUL
PETRU COMĂRNESCU
Societatea Top Art SRL –
Galeria Luchian 12
Proiectul Expoziția Hans
Mattis Teutsch –
perioada 1940 - 1960**

Expoziția *Hans Mattis Teutsch*, deschisă la Galeria Luchian 12 în luna octombrie 2004, se înscrie în amplul program al galeriei de a recupera creația unor artiști români ieșiți într-un mod de multe ori inexplicabil din orizontul interesului public.

Urmând expozițiilor *Tonitza la Balcic, Imagini orfane, Corneliu Baba, Alexandru Tipoa, Constantin*

Cerăceanu și Paul Neagu, toate circumscrise, într-un fel său altul, acestui program, expoziția *Hans Mattis Teutsch* și-a propus, atât prin ea însăși, cât și prin editarea unui catalog semnificativ, singurul de acest tip apărut până acum în literatura noastră de specialitate, să aducă în spațiul public și să pună în discuția de specialitate ultimii douăzeci de ani din creația artistului, mai exact perioada 1940 – 1960, practic ignorată până acum de către opinia culturală și deopotrivă de către istoriografia noastră de artă.

**PREMIUL
THEODOR ENESCU**

**MUZEUL MILITAR NAȚIONAL
Proiectul Copiii și copilăria în
fotografia secolului al XIX-lea**

La 1 iunie 2004 a debutat, la sediul Muzeului Militar Național, programul cultural „Copiii și copilăria în fotografia secolului al XIX-lea”, prin vernisarea expoziției cu același nume. La realizarea ei au participat importante biblioteci și muzee din capitala și din țară. Programul a fost finanțat de Ministerul Apărării Naționale și de Ministerul Culturii și Cultelor și a beneficiat de sprijinul unor sponsori. Farmecul fotografiilor care au fost cuprinse în expoziție a condus vizitatorul în lumea vrăjită a primilor ani de viață. Tehnica și arta dezvoltate cu ajutorul clișeelelor pe sticlă au reconstruit un univers de elemente de civilizație și relații din secolul al XIX-lea românesc, intens supus modernizării și asimilării influențelor europene odată cu domniile lui Alexandru Ioan Cuza și Carol I.

**PREMIUL ION FRUNZETTI
MUZEUL DE ARTĂ „VASILE
GRIGORE – PICTOR ȘI
COLECȚIONAR”
Proiectul Înființarea Muzeului
de Artă Vasile Grigore – Pictor și
Colecționar**

Cu ani în urma, în atelierul artistului în care arta plastică și decorativă aleasă, lemnul lucrat, obiectele de cult său stampele japoneze se găseau, necăutate, ci răsărite și împlinite acolo, parcă din totdeauna, într-un decor interior intim, fascinant, de un rafinament cum rar se mai văzuse, prin el însuși o operă, putea fi întâlnit Vasile Grigore. Colecția personală a maestrului Vasile Grigore constituia privilegiul celor apropiați, singurii beneficiari ai unui tezaur sistematizat și coerent, ce prinsese contur pe pereții atelierului.

Colecția, declarată pe 25 mai 2004 de utilitate publică, însumează numai în spațiile de expunere 600 de piese și ni se înfățișează ca un ansamblu care vizează treptat aproape toate domeniile artelor frumoase.

**MUZEUL „VASILE PÂRVAN”
DIN BĂRLAD
Proiectul Artă românească
contemporană pe simezele
Muzeului bărlădean – pavilionul
expozițional Marcel Guguianu**

Pavilionul expozițional – Sculptor Marcel Guguianu este o realizare a anului 2004, rezultat al unui program bine gândit și mai ales aplicat perseverent, în perioada 1967-2004, prin care s-a urmărit constituirea unui fond de artă românească contemporană, în structura patrimoniului secției de artă.

La nivel de muzeu, specialiștii celor patru secții (arheologie-istorie, artă, științele naturii și personalități) au adoptat, sub aspectul componentei patrimoniului, și ideea de a depista, urmări, clasa etc. a tot ceea ce ține de specificitatea acestei zone, din partea de sud a Moldovei, urmată de valorificarea unui asemenea patrimoniu, în funcție de programele fiecărei secții.

În acest sens, în atenția secției de artă au fost o serie de artiști, între care îi amintim doar pe: N. Tonitza, St. Dimitrescu, P. Bulgaraș, V. Huși, B.

PREMII

Bulgaru, W. Siegfried, C. Popovici, P. Neagu, Gh. Spiridon, R. Lazăr, C. Vasilescu, M. Guguianu etc.

PREMIUL MINISTERULUI CULTURII ȘI CULTELOR ȘI AL COMISIEI NAȚIONALE PENTRU UNESCO

**MUZEUL NAȚIONAL AL SATULUI
„DIMITRIE GUSTI”
*Tabăra de creație Vara pe uliță. Proiect cultural educativ***

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, sub patronajul Ministerului Culturii și Cultelor, a relansat și în 2004 o *provocare* tuturor copiilor și tinerilor capitalei, dar nu numai, aceasta constând în demersul instructiv-educativ și social care a fost Tabăra de creație „Vara pe uliță”.

În cadrul manifestării și-au dat întâlnire meșteșugul, cântecul, dansul, rostirea bogată, teatrul, poezia, concursurile de perspicacitate și îndemânare și, nu în ultimul rând, jocul, căci, așa cum spunea și Montaigne, acesta este cel mai serios lucru al copilăriei.

Proiectul cultural-educativ a fost sprijinit de către Ministerul Culturii și Cultelor, precum și de către maga-

zinele “Z”, jurnalul “România Libera”, Fundația “Sfânta Virginia”, Societatea “Schnell” S.A., care au înțeles semnificația și importanța acestui demers cultural-educativ, social și convivial, care îl reprezintă Tabăra de creație “Vara pe uliță”.

COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL „ASTRA” DIN SIBIU Proiectul *Tezauru umane vii*

În cadrul programului s-au desfășurat importante manifestări culturale printre care enumerăm: Olimpiada Națională „Meșteșuguri Artistice Tradiționale” – ediția a IX- a și Expoziția – concurs „Icoana din sufletul copilului”, ediția a XII-a, această din urmă manifestare reprezentând o nouă colaborare fructuoasă între Patriarhia Română, Ministerul Educației și Cercetării și Complexul Național Muzeal „Astra”.

Au fost reprezentați cei mai valoroși creatori de artă populară din România, aleși de cei mai buni specialiști din domeniul etnologiei. Activitățile susținute de prestigiosul muzeu sibian se constituie într-un model pentru promovarea politicilor culturale de avangardă recomandate de către UNESCO.